

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 7 Czerwca 1883 roku.

№ 23

26 Maja (7 Czerwca) 1883 r.

Pytania dla delegacji sędziów

na wystawie koni i inwentarza w r. 1883.

W przeświadczeniu o pożyteczności jak najbardziej wyczerpującej dyskusji w kwestjach pojedynczych gałęzi hodowli dotyczących, jaka się już w roku zeszłym toczyła w zakresie pytań przez Komisję Wystawy postawionych, Komisja zwróciła się do wybitniejszych w kraju hodowców z prośbą o nadesłanie pytań, któreby mogły być przedmiotem obrad w czasie trwania tego- rocznej wystawy.

Nadesłane sobie odpowiedzi hodowców komisja uznała za stosowne zakomunikować „in extenso“ Delegacyom Sędziów, upraszając każdą z Delegacji o właściwe rozkategoryzowanie postawionych pytań, o wzięcie pod dyskusję ważniejszych, pilniejszych i o wyjaśnienie tychże w motywowanych odpowiedziach.

W obradach mogą brać udział nie tylko sędziowie, lecz w ogóle wszyscy ziemianie.

A) Dla delegacji sądzącej konie.

(Pytania nadesłane przez p. Henryka Zarzyckiego:)

1) Jakich ogierów używać do miejscowych dobrych fernalskich klaczy, dla otrzymania silnych koni roboczych, wytrzymałych a lekkich?

Ten ostatni warunek dla naszych gospodarstw równie konieczny jak dwa pierwsze.

Wyłączając konie rasy ciężkich, czy ogiery półkrwi angielskiej będą odpowiednie?

2) W jaki sposób nadać kierunek i podnieść hodowlę koni włościańskich?

3) Czy nie dałoby się zawiązać w tym celu Towarzystwa hodowli koni, z upoważnieniem rządu, pod dyrekcją Towarzystwa Wyciągów Konnych?

Towarzystwo takie urządziłoby mogło kontrolę nad ogierami i wyznaczyć w każdym powiecie przynajmniej dwóch członków Towarzystwa, wydających świadectwa koniom możliwym do rozplodu, z prawem kontroli, aby ogiery wadliwe używane nie były.

Przy rozwinięciu działania Towarzystwa i obmyśleniu fundusów, zakładanie stacji ogierów, czy to ze stad rządowych, czy też zakupionych przez Towarzystwo podług rasy uznanych za odpowiednie przez Delegację Sędziów lub na zebraniu członków Towarzystwa hodowli koni.

B) Dla delegacji sądzącej bydło.

(Pytania nadesłane przez p. Zygmunta Kaszczyńskiego:)

1) Jakie są polecenia godne środków dla lepszego spieniężania nabiału w miejscowościach odległych od osad ludniejszych, a mianowicie:

a) Czy zawiązywanie spółek mlecznych, używając centryfugi Lefeldta (motor parowy).

Czy używanie separatora Laval, nadającego się do mniejszej produkcji (pędzony koźmi)?

Separator Laval z wielką korzyścią używany już jest w sąsiednich guberniach Kaliskiej gospodarstwach W. Ks. Poznańskiego i zasługuje na praktyczne zastosowanie i ocenienie u nas, ze względu na następane pytanie:

b) Czy przy użyciu powyższych systemów odśrodkowych do produkcji masła, korzystniej jest mleko odśrodkowane spasać cielętami i trzodą, czy też przerabiać na sery?

Rozpowszechnianie wiadomości o sposobach najwyższego wyzysku dochołu z hodowli bydła, najdzielniej wpływać może na podniesienie usiłowań w lepszym i racjonalniejszym żywieniu krów i bydła w ogólności, a tym samym pobudzać do wytwarzania najodpowiedniejszych dla danej miejscowości cech i przymiotów bydła.

(Pytania nadesłane przez p. Augusta Ostrowskiego:)

1) Jakie jest znaczenie końskiego zębu w żywieniu bydła rogatego? uprawa? użycie?

2) Unormowanie targu opasowego w kraju przez założenie jatek centralnych w Warszawie i Łodzi ze stajniami, umożliwiającymi przechowanie przez pewien czas niesprzedanego bydła w czasie targu.

(Pytania nadesłane przez p. L. Rossmanna:)

1) Czy potomstwo krów rasy holenderskiej, pokrytych buhajem rasy shorthorn, do którego w następnych generacjach używa się reproduktorów holenderskich, zyskuje na zdolności do utuczenia, w stosunku do bydła czystej krwi holenderskiej i czy natomiast nie traci o tyle na mleczności?

2) Czy przymieszka krwi shorthornów do bydła rasy nizinnych, oprócz wpływu na inne przymioty potomstwa oddziaływa także na niewybredność jego co do paszy?

3) Mając zrobić wybór pomiędzy reproduktorem, zupełnie dobrej budowy, ale mniej pewnego pochodzenia a buhajem nieco wadliwej budowy, a natomiast niewątpliwie czystej krwi, czy użyć w myśl teorii głoszonej przez Settegasta, raczej pierwszego niż drugiego?

(Pytania nadesłane przez p. Michała Zbijewskiego:)

1) Czy w kraju, który przedstawia najróżnorodniejsze kultury, tak pod względem rolnym, jako też przemysłowym, gdzie w znacznej mierze bydło stanowi raczej materiał do wyrabiania nawozu, niż do intraty, a kierunki specjalne, jako to: robocizna, nabiał, mięso, przychów na sprzedaż, nie są rozpowszechnione, należy zalecać wyłącność w kierunku?

2) Które z powyższych kierunków dają się z sobą łączyć?

3) Jaki kierunek najodpowiedniejszym być może dla gospodarstw, względnie do okolicy kraju i stopnia rozwoju, w jakim się gospodarstwo znajduje?

4) Jakie rasy dla każdego z powyżej wymienionych kierunków są najodpowiedniejszymi?

5) Czy rasy wskazane lepiej jest sprowadzać, czy z miejscowych krów przez sprowadzanie rozplodników do nich dążyć?

6) Czy hodowla w pokrewieństwie (Inzucht) może być bez złych skutków dla wychowu prowadzoną?

7) W jakich okolicznościach i warunkach intensywne żywienie jest korzystnym?

8) Czy przy zastosowaniu intensywnego żywienia lepiej jest trzymać bydło przez cały rok na stajni, czy urządzać gospodarstwa w kierunku pastwiskowym, przez obsiewanie odpowiednimi trawami?

9) W jakim wieku dopuszczać młode jałowice do zapłodnienia?

10) Jakim sztukom należy dawać pierwszeństwo na opas?

Kwestya ta była stawiana w czasie istnienia Towarzystwa Rolniczego, i o ile pamętam, bardzo obszernie opracowaną przez p. Jana Górskiego z Woli Pękoszewskiej; może zachował ten m

terywał i nie odmówiłby zakomunikowania, na wypadek zapotrzebowania takowego?

11) W jakich razach korzystniej jest dopuszczać cieleta do ssania matek, a w jakich wypadkach zalecać pojenie mlekiem?

12) Czy wypuszczanie krów w pacht za opłatą od sztuki, jak się to jeszcze praktykuje, nie należałoby zmienić na opłatę od mleka otrzymywanego, jeżeli gospodarstwo nie przeobraża u siebie nabiału, a posługuje się pachciarzem, a zwłaszcza starozakonnym, tą prawdziwą plagą obór?

13) Czy nie należałoby wystąpić z przedstawieniem do Władz Rządowych dla otrzymania podwyższenia taksy na bydlęta rasy, droższe, na wypadek wybijania w razie choroby księgosuszu?

14) O ile próby odbywane ze szczepieniem księgosuszu okazały się praktycznymi i czy były robione w naszym kraju?

15) Czy zakładanie Towarzystw hodowlanych gubernialnych byłoby praktyczne i możliwe?

16) Na jakich zasadach urządzić spółki mleczne i hodowlane?

17) Czy urządzenie pewnego i rzetelnego pośrednictwa w Warszawie pod kontrolą Komitetu Towarzystwa Wścigów Konnych dla sprowadzania sztuk rozplodowych i pośredniczenia w zbyciu krajowych byłoby możliwym?

C) Dla delegacji sądzącej owce.

(Pytania nadesłane przez p. bar. Zygmunta Dangla:

1) Jaki jest najkorzystniejszy wiek opasania owiec z uwzględnieniem rasy opasającej się owcy?

2) Jaki najtańszy, tym samym najprodukcyjniejszy sposób wypasania owiec?

3) Czy nieszkodliwym jest dla owiec dojenie ich w celach spekulacyjnych; jak długo takowe skuteczniać można i jaki jest najkorzystniejszy sposób spieniężania mleka owczego?

4) Czy nie ma możliwości przejścia w handlu wełną na zwyczaj sprzedaży niemytej wełny?

(Pytania nadesłane przez p. Gabryela Godlewskiego:)

1) W jakim wieku właściwe są owcy stałe przymioty wełny, które przelewa na potomstwo?

2) Czy słuszną jest przyjęta przez większość sortyerów zasada: po oznaczeniu już raz klasy owcy, w następnych latach przerzucać ją z jednej klasy do drugiej?

3) Jaka jest najodpowiedniejsza dla fabrykantów a zarazem najbezpieczniejsza dla hodowców wysadność wełny owiec cienko-wełnistych?

4) Czy dla hodowców sprzedaż wełny niemytej nie zapewniłaby większej korzyści z uwzględnieniem, że taka owca mogłaby być dwa razy do roku strzyżona?

(Pytania nadesłane przez p. Władysława Przyłubskiego:)

1) Czy możliwym jest w hodowli owiec, wyhodowanie owcy doskonałej (obecnie idealnej), t. j. owcy wielkiej, z dobrą mięsnością, produkującej maximum wełny wysoko szlachetnej sukienniczkiej i jakimi drogami do osiągnięcia celu tego pożądanego należy?

2) Czy pożądanym jest w obecnych ogólnie-ekonomicznych stosunkach kraju, zalecanie hodowcom produkowanie przeważnie wełny sukienniczkiej, czyli też kierunek hodowli pozostawić bezwzględnie indywidualnym ich poglądom, opartym na warunkach danych miejscowości?

3) W poszukiwaniu wełny sukienniczkiej jakie bezwzględnie ostrożności zachowywać należy, w obec rozgalopowanych (najczęściej bezmyślnych) krzyżówek rozmaitemi rassami czesankowymi, dążących do zatracenia dotąd otrzymanych typów i charakterów wełny?

4) Obliczyć z możliwą ścisłością korzyści materialne, jakie w obecnych naszych stosunkach przynoszą:

1) Owce rasy mięsnych.

2) Krzyżowania z nich otrzymywanych.

3) Owce rasy czesankowych.

4) Krzyżowania z niemi dokonywane.

5) Owce rasy z wełną wysoko-cienką (t. j. Elektoralne).

6) Krzyżowania z niemi.

7) Owce rasy z wełną średnio-cienką (t. j. Negretti).

8) Krzyżowania powstałe z takowych.

A w skutek tych obliczeń uwydatnić najkorzystniejsze kierunki?

(Pytanie nadesłane przez p. Henryka de Rosenwerth:)

1) Komissya wystawy raczy wyznaczyć delegacye do obejrzenia i dokładnego opisanie wszystkich owczarni zarodowych, aby tym sposobem kraj mógł mieć dokładne informacje: co i gdzie może kupować, oraz aby wiedzieć, czy owczarnie zarodowe wystarczają na potrzeby miejscowe, czy też musimy się jeszcze posilkować baranami zagranicznymi?

(Pytania nadesłane przez p. Bolesława Skórzewskiego:)

Jakim sposobem w owcach rasy Elektoralno-Negretti z typem Negretti lub czysto Negretti dojść do figur większych i potężniejszych, przy doskonałym obroście i zwartości runa, nie używając wszakże w tym celu Rambouilletów za rozplodniki?

2) Dla hodowców owiec rasy Rambouillet, który kierunek dla naszego kraju pożądanější?

Czy użycie rozplodników z charakterem wełny czesankowej szlachetnej, trzymającej sortyment (rozumie się rozplodników z odpowiednią budową ciała), czyli też użycie egzemplarzy o bardzo potężnej budowie, lecz z wełną już nie trzymającą żadnego sortymentu, a za to więcej nabitą i większą ilość tłuszczopotu posiadającą?

3) Czy najnowsza metoda naszych fachowych hodowców owiec z wełną sukienniczą, t. j. dążenie do otrzymywania wełny łagodnej (milde wolle), na skórze miękkiej i elastycznej, nie grozi zmniejszeniem ilości wełny, otrzymywanej dotąd z owiec tych rasy?

4) W pewnych dwóch owczarniach od kilkudziesięciu lat panuje dziwna choroba jagniąt, znamionująca się w ich pierwszym stadium rośnięciem nadzwyczajnym jakimś zapaleniem oczów, następnie w drugim stadium, t. j. gdy kończą rok pierwszy swego wieku lub trochę jeszcze przedtę, np. w trzecim kwartale, jagnięta te podlegają czy to suchotom, czy jakiejś trawiającej gorączce, do tego stopnia, iż dotknięte tą słabością jagnię przedź czy później zdychały musi.

Całe generacye jagniąt w ten sposób giną i to bez widocznej przyczyny, równie w latach mokrych, jak i suchych, i bez względu na to, czy lepiej lub gorzej karmione. Jeżeli przypadkiem szczęśliwym wyjdzie które jagnię z tej zabójczej choroby, w takim razie już ani wzrostem, ani budową równienników swoich nie dogoni.

W obec tak dziwniej, lokalnej choroby nasuwa się pytanie bardzo ważne:

Co może być za przyczyna takiej choroby i dla czego epidemia ta w tej a nie w innej miejscowości tak niechybnie i tak peryodycznie się objawia?

5) Jak się zachowują „Łubin niebieski“ i „Łubin biały“ w obec lupinozy?

Czy przyjmują zarazek lub nie?

Jeżeli przyjmują, czy z całą zjadliwością, jako zatrute działają, czyli też w takim razie lupinoza objawia się z łagodniejszym przebiegiem?

(Pytania nadesłane przez p. Juliusza Sypniewskiego:)

1) W obec wzmagającego się w kraju używania baranów należących do kierunku wełny czesankowej, czy rezultaty ztąd osiągnięte przewyższają te, które się osiąga przy produkcji wełny sukienniczkiej, a mianowicie jaka jest różnica w dochodzie z jednej sztuki owcy?

2) Czy owca rasy krajowej t. z. świniarka jest konieczną w gospodarstwach włościańskich i co dla jej ulepszenia zrobić należy, ażeby nie zniszczyć dobrych jej, a dla dotychczasowego utrzymania potrzebnych właściwości?

3) Czy utrzymanie i rozwój jarmarku na wełnę pożądanym jest w interesie krajowego handlu wełną i co czynić należy dla rozwoju takowego?

NB. Dowóz wełny, dostarczanej przez producentów, coraz bardziej słabnie, a sprzedającymi są po większej części handlarze.

W odpowiedzi, na udzielanie zaliczek bankowych na wełnę głównyby przycisk kłaść należało.

D) Dla delegacji sądzącej trzodę.

(Pytania nadesłane przez p. hr. Stanisł. Alexandrowicza jun.)

1) Dla czego wiele osób jest zdania, że hodowla trzody pół krwi (angielska z krajową) jest korzystniejszą i dla naszych warunków odpowiedniejszą, aniżeli czystej krwi?

2) Ile można trzymać sztuk trzody chlewniej na jedną krowę, żywiąc trzodę odpadkami przy fabrykacji masła i serów i przyjmując jako średnią wydajność krowy 1200 kwart mleka rocznie?

3) Czy z gospodarstwem mlecznym, produkującym masło i sery, konieczną być powinna hodowla trzody chlewniej?

4) Co jest korzystniejsze, czy spasać kartofle trzodą chlewną, czy też sprzedawać je do gorzelni, licząc 1 korzec po rs. 1.

5) Jakie powinno być dążenie hodowcy produkującego:
a) prosięta na sprzedaż? b) tuczniaki?

(Pytania nadesłane przez p. Juliusza Sypniewskiego.)

1) Czy t. z. krajowa rasa trzody chlewniej jest zdolną do ulepszenia, bez domieszki krwi obcej, lub czy w danych okolicznościach (np. w wielkich lasach) należałoby starać się o utrzymanie jej w czystości, a nawet zbliżyć ją do pierwotnego stanu?

2) Czy jest korzystniejszą hodowla świń dla produkcji sadła czy mięsa?

ROZMAITOŚCI.

Ogniochronne powłoki tkanin i drzewa wchodzi napowrot w używanie od czasu pożaru Ringteatru w Wiedniu. Przed 50 laty już zajmowali się uczeni wyprobowaniem skuteczności soli mineralnych w zabezpieczeniu od pożaru firanek, pościeli, odzieży, osobliwie dziecięcej i kobiecej, sprzętów, dekoracyj teatralnych i drewnianych części budynków. Gaylussak polecał do tego celu 7-odsetkowy wodny siarczan amonowy. W r. 1838 wyszło w Paryżu rozporządzenie rządowe obowiązujące wszystkie teatry francuskie do zabezpieczenia od ognia tym roztworem wszystkich palnych części teatru. Powolay w ciągu lat rozkład na tkaninach i drewnie w pospolitej ciepłoci siarczanu amonowego skłonił do probowania innych środków ochraniających. Największej wziętości doznały ługowate, szczególnie amonowe: fosforan, siarczan i tungstan. Do tych soli amonowych lub sodowych dodaje się alunu, mydła i farby. Bieliznę dosyć jest sztywnić, czyli gumować mączką, która zamiast wodą czystą słabo zaprawiona jest tungstanem sodowym. Sól ta jest w Anglii wiele używana do uczynienia niepalnymi firanek, spódnic kobiecych i t. p. przedmiotów. Po niemiecku nazywa się Wolframsaures-Natron.

Zła wola i oświetlenie wnętrza budynków gazem i naftą czynią obecnie pożary coraz powszedniejszymi. Miasteczka drewniane paliły się dawniej raz na sto lat. Teraz płonie co rok w jakimś mieście świata wysoko cywilizowanego najmniej jeden budynek, złożony przeważnie z cegły lub kamienia, żelaza i szkła, a najmniej raz w tygodniu trafia się pożar w każdym mieście fabrycznym. Prócz pożarów powszedniejszych coraz więcej wybuchy piorunujące. Mąka zbożowa uchodziła dawniej za rzecz nienarażającą ludzi na żadne klęski. Z rozwojem przemysłu technicznego zmieniła się nieszkodliwość wszelkich proszków organicznych. W jednym miejscu dostała się iskra do izby napełnionej kurzem mąki zbożowej, powstał wybuch piorunujący, od którego rozleciały się ściany murowanego młyna parowego. W innym miejscu wyrzucono zbutwiałe belki drewniane, a w kurzu powstałym ze zbutwiałego drzewa zapalił cieśla zapalę do cygara, od niej zaczął się kurz i powstał wybuch piorunujący, który cieślę wyrzucił za okno, a cygaro razem z dachem na kilkadziesiąt kroków od zniszczonego budynku. Rzecz szczególna, że wybuchy piorunujące mnożą się w miarę wzrostu fabrykacji dynamitu. Np. w r. 1867 wytworzono 11 beczek wagowych (po 20 cent.) dynamitu; w 1870 wytworzono ich 424, w rok później 3120; a w następnych 10 latach po 4500 do 5000 beczek rocznie. W r. 1880 wytworzono razem w Europie i Ameryce 8000 beczek dynamitu, ilość dostateczną, aby się jakaś jej cząstka dostać mogła do budynków fabrycznych, w których zdarzyły się nieznane dawniej wybuchy piorunujące.

Bardzo dobrze zabezpiecza od pożaru bieliznę i suknie następujący roztwór:

Na 300 wag wody wrzącej,	
40	" salmiaku,
10	" boraxu,
5	" soli kuchennej.

W tej cieczy moczą się przez godzinę tkaniny białe oddzielnie, bez mieszania ich z kolorowemi. Kolorowe można moczyć razem pomimo różności ich kolorów. Następnie wyjmują się, wyskają, suszą wiatrem i prasują. Bielizna gumuje się klajstrem mączki rozrobionej powyższą cieczą zamiast wodą. Drewniane przedmioty pokrywa się roztworem w 500 wagach wody 60 wag salmiaku, 15 wag boraxu i 8 wag soli kuchennej. Do tego roztworu dodaje tyle kredy lub farby mineralnej, ile potrzeba do pokrycia drzewa.

Lekarstwo na wściekliznę. Przed kilkoma miesiącami p. Bouley, członek Akademii paryskiej, odkrył sposób leczenia wścieklizny za pomocą czosnku. Skuteczność tego środka jest obecnie, jak donoszą dzienniki francuskie, całkowicie stwierdzoną. Dr. Victorino Poreira Dias, od lat 40-tu lekarz w Porto (w Portugalii), robił doświadczenia tej metody w ciągu r. 1882 na dziecieniu osobach pokąsanych przez wściekłe psy. Ani jeden z tych, którzy leczeni byli czosnkiem, nie dostał ataku wścieklizny, wszyscy zaś, którym wypalano rany żelazem pomarli. Postępuje się przytém następnie: Ukąszenie musi być wymyte zimną wodą, potem naciera się ranę tłuczonym czosnkiem, który się zostawia czas jakiś na ranie, poczem chory zażywa przez tydzień 60 gramów następującego dekoktu: Bierze się czystej wody 720 gramów, do tego dodaje się główka czosnku i gotuje się półty, aż woda wygotuje się do 500 gramów. Prócz tego je się każdego rana dwie główki czosnku z chlebem. W chwili zbliżającego się już ataku, daje się choremu ciągle główki czosnku do żucia. Antidotum to przeciw wściekliznie ma być nieomyślne.

Sprawozdania tygodniowe.

Gdańsk, dnia 2 czerwca 1883 r.

Ciepło i pogoda przez cały tydzień ubiegły bardzo korzystnie wpłynęły na oziminy.

Ceny na pszenicę w Nowym-Yorku w początku tygodnia poszły w górę, w końcu znowu spadły. Ostatnie notowania na pszenicę są: 1,24 dol. (w tygodniu ubiegłym 1,21½ dol.) Zapasy kontrolowane wynoszą obecnie 20,500,000 buszli, a zatem nie zmieniły się.

Wywozy pszenicy do Europy z portu atlantyckiego Ameryki wynosiły: do Anglii 63,000 kwr. pszenicy, do Francji 30,000 kw., do pozostałego kontynentu 7,000 kwr., z Kalifornii do Anglii 21,000 kw., równocześnie wywieziono w r. z. 206,000 kwr.

W Anglii ciepła temperatura przeszłego tygodnia utrzymała się, skutkiem czego wegetacja zasiewów ozimych i wiosennych nader szybko postępuje.

Na targach angielskich i w tym tygodniu popytu na pszenicę nie było, i tylko przy mniejszych partjach zdołano utrzymać się przy cenach zeszłotygodniowych, w ogólności i przy większych partjach musieli sprzedający brać znacznie niższe ceny. Zapasy znacznie się powiększyły skutkiem świeżych dowozów.

Ceny mąki uległy niższe dla dowozów z Ameryki.

W Liwerpolu ceny pszenicy i mąki nie doznały zmiany.

W Hull ceny na obcą pszenicę uległy niższe.

W Paryżu ceny pszenicy i mąki spadły.

W Belgii pszenica bez interesu.

W Hollandyi ceny pszenicy zdołały się utrzymać, na żyto ceny się nieco ustaliły.

W Austro-Węgrzech ceny na żyto i pszenicę poszły o 2 mr. w górę.

Na targu berlińskim płacono za pszenicę i żyto na jesień o 2 mr. wyżej.

Na naszym targu panowała na pszenicę ospała tendencja, ponieważ eksporterzy zbyt mało mieli sposobności sprzeżać na zagranicę, to też dowozy nasze wodą poszły na śpichrz, a bardzo nieznaczne dowozy koleją ze wszystkiemi 2300 ton zupełnie wystarczały na potrzebę wywozu. Ceny zeszlotygodniowe utrzymały się przy dobrych gatunkach pszenicy.

Notujemy za 1000 K^o. fun. w. hol. m mk

Pszenica jara	129	19
" śniecistej	123	16
" porosła	119	15
" pstra i jasno-kolorowa	123—125	172—174
" jasno-pstra	124—127	182—186
" wysoko pstra	129	200
" rossyjska czerwona	118	170
" " czerwona śniecista	124	173
" " czerwona pstra	127	185

Żyto ogólny obrot wynosił 400 ton.

Płacono za 1000 kilogr. w. hol. funt. marek

Żyto krajowe podług gatunku po 120	138
" polskie na transito	126
" rossyjskiego na tranzito	126

Jęczmień bez popytu płacono za 1000 kilogr.

w. hol. funt. marek

Jęczmienia krajowego	109—113	132
" polskiego na transito	112	127
" rossyjskiego	104	120

Na groch z początku tygodnia wielki popyt. Płacono za krajowy do gotowania mr. 148, średni 138—140 mr.

Koniczynę czerwoną polską loco sprzedano 100 kilo po 124 mr.

Za 10,000 litrów proc. okowity płacono mr. 57,25—57.

Ostatni kurs giełdy berlińskiej: floreny austr. 171; ruble rossyjskie 201,75; kurs gdański 202,70.

Aleksander Makowski et Comp.

Bank kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu

Toruń, dnia 2 czerwca 1883 r.

W ubiegłym tygodniu mieliśmy piękne i dla stanu pól bardzo korzystne powietrze.

W handlu zbożowym bardzo spokojne panuje usposobienie, ceny wszakże pozostawały bez zmiany. Wedle sprawozdań w Ameryce znowu partya zwykła dobija się do steru; na targi europejskie nie wywiera to przecięż żadnego wpływu, pomimo zmniejszonych wywozów (121,000 kwr. w stosunku do 138,000 kwr. w tygodniu poprzednim). Koszta frachtu podniesiono z 3¹/₄ na 3¹/₂, cenę pszenicy o 4 cts. loco, na czerwiec o 3³/₄ cts., na lipiec o 4 cts. Zapasy kontrolowane zmniejszyły się o 500,000 buszli, a mimo to są dość wielkie, gdyż wynoszą 20¹/₂ miliona buszli pszenicy. Anglia natomiast przy słabym usposobieniu niższe notowała ceny, a popyt tamże był szczupły. We Francji w ogóle mocna panuje tendencja, na placach portowych handel jednakże się nie ożywił, a mianowicie obroty mąki były szczupłe. W Belgii interes był spokojny, a ceny są cokolwiek niższe w stosunku do notowań zeszłego tygodnia. W Hollandyi brak deszczu wielkie budzi obawy, mimo to przecięż ceny pszenicy zbliżyły się do niżki. Na żyto zaś mocne panowało usposobienie i chętnie wyższe płacono ceny. W południowych Niemczech ceny wprawdzie pozostawały bez zmiany, kupujący przecięż wyczekujące zajęli stanowisko, a chęć do kupna była słaba i wyjątkowo korzystny był handel w Austrii i Węgrzech, gdzie na żyto i pszenicę ożywiony panował popyt, a ceny tychże się podniosły. Na placach północno-niemieckich i portowych słabe panowało usposobienie a handel był ograniczony. Z powyższego wypada, że tendencja w rozmaitych kra-

jach bynajmniej nie jest jednolita, że zależną jest od stosunków miejscowych, co tłumaczyć należy niepewnością, jaka nad ogólnym stanem pól pozostaje.

Na naszym placu dobre panowało usposobienie, a ceny pozostają bez zmiany; brak towaru, szczególnie żyta mocno odczuwać się daje. Nie mniej jarzyny obecnie na paszę przy stałych a nawet wyższych cenach są żądane.

Rzepak skutkiem stagnacji interesu olejem z trudnością znajdowały kupca.

Na mak biały i niebieski, na łubin, lnicę, szczególnie na grykę przy braku dowozów ożywiony panuje popyt.

Koniczyna czerwona, biała i szwedzka i tymotka są żądane, a ceny takowych są stałe.

Płacono za 1000 kilogr.

Pszenica transito	115—133 fun.	140—185 Mrk.
krajowa z wyrost.	120—126	155—170
krajowa pstra	126—131	180—188
jasna z wyrostem	120—126	160—175
wyborowa	126—134	185—195
Żyto transito	115—128	120—130
" krajowe wilg.	115—122	130—135
" suche	124—127	136—140
Jęczmień ruski		100—125
" krajowy		110—140
Owies ruski		100—120
" krajowy		105—135
Groch na paszę		125—134
" kuchenny		146—160
" Victoria		180—240
Rzepak grubo ziarnisty		250—270
Rzepak		245—255
Rydz (lnica)		160—200
Zubin złoty		90—100
" niebieski		70—80
Wyka czarna		120—135
Tatarka		115—121

Koniczyna biała	50—80	rs. 7,99—12,78
" czerwona	47—72	rs. 7,51—11,51
Tymotka	18—30	za 50 klgr. za pud rs. 2,88—4,79
Mak niebieski	16—18	rs. 2,64—2,88
Mak biały	17—23	rs. 2,71—3,68

W Hamburgu na okowitę mocne panowało usposobienie.

Płacono za okowitę kartofiana:

loco bez beczki	37 ¹ / ₂	1,05
w beczkach tel quel	39 ¹ / ₂	1,14
w beczkach kontrak.loco	43	1,29
na maj	42 ³ / ₄	1,27
na czerwiec	42 ³ / ₄	1,27
na czerwiec-lipiec	42 ³ / ₄	1,27
na lipiec-sierpień	43 ¹ / ₂	1,31

co odpowiada franko Aleksandro po potrąceniu wszelkich kosztów i wartości becz. za wiadro 80% przy kursie 200.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rossyjskie banknoty	201.05 Mrk.
Pszenica czerwiec-lipiec	186.50
wrzesień-październik	196.50
New-York	125.00
Żyto loco	149.00
czerwiec	149.00
czerwiec-lipiec	149.00
wrzesień-październik	153.50
Olej rzepakowy, czerwiec	73.00
wrzesień-październik	60.20
Okowita loco	56.30
czerwiec-lipiec	54.40
sierpień-wrzesień	57.60